

A gyümölcstermő növények növekedési pihenő idején alkalmazható növényvédelmi eljárások

Автор(и): Растителна защита
Дата: 07.11.2022 Брой: 11/2022

Az egészséges gyümölcstermelés biztosítása érdekében szükséges, hogy a gyümölcsösök gondozása a téli hónapokban is folytatódjon, amikor a növények pihenőidőszakban vannak. A gyümölcsfajok relatív nyugalmi állapotának beköszöntével a kártevők és a kórokozók káros tevékenysége gyengül, de többségük a gyümölcsösökben marad – a talajban, az elhullott leveleken és gyümölcsökön.

Agrotechnikai és mechanikai eljárások

Ezek az intézkedések, amelyeket a gyümölcsfák vegetációs időszakon kívül hajtanak végre, a jó növényvédelmi gyakorlat fontos elemei, mivel megfelelő végrehajtásuk csökkenti a kezelések számát a tenyészidőszakban a

kártevők ellen, valamint hozzájárul a peszticidmaradékoktól mentes, minőségibb gyümölcsök előállításához.

Mik ezek?

1. A halott ágak, sorvadt és kiszáradt fák metszése, eltávolításuk a gyümölcsösökből és elégetése, azzal a céllal, hogy megsemmisítsük a **héjbogarak és fúrólárvák, kéregbogarak, almafa-takácsatka, baktériumos rák, szilva himlővírus (sárka), tűzeség és egyéb kártevők** fertőzését. Minden vágás után a vágóeszközöket fertőtleníteni kell 10%-os hipóoldattal vagy formalinnal, kezelhetők denaturált szesz és víz 3:1 arányú keverékével is. A metszés után azonnal be kell kenni a vágásokat olajalapú festékkel vagy fehér latexyal, amelyhez réztartalmú gombaölőszert kell adni, vagy kész kertészeti pasztát kell használni a jobb kalluszosodás és a másodlagos fertőzések betörése, valamint a betegségek és kártevők fertőzése elleni védelem biztosítása érdekében.

2. A hernyófészkek és a fákon maradt kiszáradt, múmiaszerű gyümölcsök, valamint a lehullott károsodott gyümölcsök megsemmisítése, amelyek a **lombfogyasztó hernyók, mandula-darázs** és a **barna rothadás, birsalma-makkrothadás** stb. fertőzésének forrásai.

3. Régi és repedezett kérgek eltávolítása, kivitele a gyümölcsösökből és elégetése a fatörzsekről, hogy megsemmisítsük alatta a **almamolyok, atkák, almafa levélaknázó, körte-pszillida, almafa kéregmoly** és egyéb kártevők, valamint a **csonthéjasok korai barna rothadásának, alma és őszibarack lisztharmatának, gyümölcsfák tűzeségének** kórokozóinak telelő állapotait.

4. A fatörzsek és vastag vázágak meszelése a fagyok okozta károk elleni védelem és a törzseken lévő zuzmók és mohák megsemmisítése érdekében.

5. Fiatal fák becsomagolása csomagolópapírral, hullámpappal, polietilénnel vagy más anyagokkal a rágcsálók elleni védelem érdekében.

6. Talajművelés a fatörzsek körül 8–10 cm mélységű ásással és a sorok között 18–20 cm mélységű szántással. Ily módon a lehullott levelek bekerülnek a talajba, aktiválódik a ásványosodás folyamata, és ezáltal csökken a **alma és körte varasodás**, **cseresznye és meggy fehér rozsdá**, **szilva vörös levélfoltosság** fertőzése. A talaj szántásával megsemmisül a **cseresznyelég** bábjaiknak egy része, a **csonthéjasok álhernyóinak**, a **fekete szilvadarázs**, a **cseresznyeormányos**, a **szőrösbogár**. A talajművelés során nem szabad megsebesíteni a gyökérzetet, mivel ez **baktériumos rák** és **gyökérrothadás** kórokozóinak fertőzéséhez vezet. A szántás mélységét a gyümölcsös korának és a gyökéralany típusának megfelelően határozzák meg.

7. **Gyümölcsfák trágyázása** ősszel tápanyaggal látja el a növényeket az aktív gyökérnövekedés és a tartalékanyagok felhalmozódásának időszakában a fában, ami nagyban meghatározza növekedésüket és termésüket a következő években. Termő gyümölcsösökben a trágyák egy részét ősszel, egy másik részét a tavaszi-nyári időszakban alkalmazzák. A foszfort és káliumot tartalmazó műtrágyákat 3–4 évente vagy minden második évben alkalmazzák, a következő adagokban 1 holdanként: **60–80 kg kettős granulált szuperfoszfát**, **30–40 kg kálium-szulfát** és **3–5 t jól erjedt istállótrágya**, amelyet 35–40 cm mélységben építenek be. A nitrogént általában évente többször alkalmazzák. A gyümölcsösüzet után ősszel felszíni trágyázást javasolnak a tervezett adag 1/4-1/3-ával (15–20 kg/hold), 15–18 cm mélységű beépítéssel vagy 6–8 cm mélységű

tárcsázással. Ezek az adagok irányadóak, mennyiségük a fák korától, az előző terméstől, attól függ, hogy a gyümölcsöst minden évben trágyázták-e, más növényt termesztettek-e a sorok között, hogyan végezték a szántást, boronálást és tárcsázást, gyakori volt-e az öntözés stb.

Vegyi tevékenységek

A következő nagyon fontos tevékenység a nyugalmi időszakban a téli permetezés végrehajtása számos gyümölcstermő növény kártevőjének telelő állapotai ellen. Nagy számú kártevőt érint a gyümölcsnövényeken, és különösen hasznos idősebb fák esetében, ahol felhalmozódik a **barna rothadás – korai és késői, pajzstetvek, vörös gyümölcsfa-atka, levéltetvek, pszillidák, sodrómolyok, téli araszolók** fertőzése.

A magvas gyümölcsfajoknál a téli permetezés korlátozza a **alma és körte varasodás, tűzeség, fekete rothadás, almamoly** stb. fertőzését. A csonthéjasoknál csökkenti a **lyuggató foltosság, őszibarack levélhajlás, baktériumos rák, szilva tasak** stb. előfordulását. A málna esetében korlátozza a **rügyfoltosságot** és a **vesszékkihalást**.

Amikor a levelek 70%-a lehullott, a csonthéjas gyümölcsfajokat **réztartalmú gombaölőszerekkel** kell permetezni.

Az almát és a körtét 5%-os karbamid-oldattal kezelik. A fák körüli lehullott levélmasszát is alaposan permetezik. A karbamiddal, a gyümölcsös trágyázása mellett kedvező feltételek teremődnek bizonyos mikroorganizmusok fejlődéséhez, amelyek elpusztítják a varasodás **fertőzését** a levelekben.

A téli permetezés végrehajtásának feltételei

A hatékony permetezés biztosítása érdekében szélcsendes, napos időben kell végrehajtani, 5 fok feletti levegőhőmérsékleten. A permetező fúvókáknak 2 mm-es nyílásméretűeknek kell lenniük a fa korona optimális lefedettsége érdekében, a tetejétől a törzs tövéig. A faéletkortól és a korona alakjától függően 50 és 120 liter permetezőoldatot kell felhasználni holdanként.

Veszélyes betegségek a gyümölcsösben

Tüzeség a magvas gyümölcsfajokban

Ez egy baktériumos betegség, amely a magvas gyümölcsfajok – körte, alma, birs, naspolya – minden föld feletti részét károsítja. A fertőzött fákat a jellegzetesen kampó alakú, lefelé görbült és kiszáradt fiatal hajtásokról, az elszáradt, megfeketedett levelekről és a fákon maradt, le nem hullott gyümölcsökről lehet felismerni. A betegséget okozó baktérium fertőzött ágakban telel át, ezért a károsodott növényrészeket le kell vágni 50–70 cm-rel a beteg és egészséges szövet határa alatt, és a gyümölcsösön kívül el kell égetni. Fertőzés észlelése esetén szükséges:

- A fákkárosodott részeit le kell vágni 50–70 cm-rel a beteg és egészséges szövet határa alatt, és a gyümölcsösön kívül el kell égetni;
- Erősen fertőzött fákat ki kell tépni és szintén el kell égetni;
- Minden vágás után a vágóeszközöket fertőtleníteni kell 10%-os hipóoldattal vagy formalinnal;
- A m